

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. FRANCISY LAJOS.
 Társ-szerkesztő:
Dr. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill.
 Többszöri közlésnél árkedezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Új világesemények küszöbén.

Nyitra, nov. 3.

Messze vagyunk még attól, hogy a balkán háború fejleményeit beláthassuk, a jövő alakulások szemhatára olyan nagy távolságban van a most lezajló eseményektől, hogy csak találgatás számba mehetnek azok a kombinációk, melyek a balkán államok területi határainak kikerekítésével bárminő vonatkozásban vannak.

Az a világesemény azonban, melyet a történelem az ozman birodalom bukása cím alatt fog lapjaira feljegyezni, feltartóztatlanul halad a végkifejlés felé s ha a bekövetkezése ez idő szerint talán el is lesz odázható, mégis beállíthatjuk azt a történelmi bizonyosság körébe és számolnunk kell vele, mint Keleteurópa térképének egyik átalakító eseményével, a minő a római birodalom bukása óta nem zajlott le a világ szinpadán.

Hogy ez a világesemény erős kihatással lesz hazánkra is, azt földrajzi helyzetünk és néprajzi viszonyaink közelfekvő világossággal mutatják.

Ezen a ponton a titokzatos jövőnek az a nagy kérdése mered elénk,

nem rázza-e meg Magyarország állami épületét a szláv népek diadalmas előrenyomulása a balkán félszigeten, nem kell-e attól tartanunk, hogy ha azok a kis államok jelentékenyen megerősödnek és határaikat annyira kitolják, hogy a velök vérokon törzseket a saját államszervezetükbe kebelezhetik be, hódítási vágyaiknak további kielégítését hazánk délszláv népességének elkapcsolásában fogják keresni?

Egy ilyen veszedelemnek a keletkezésénél nálunk sokan nem tartják kizártnak, osztrák és magyar részen egyaránt vannak államférfiak, a kik a balkáni szláv népek területi hódításában egy olyan jelenséget látnak, a melynek kihatásaitól Magyarország területi épsége nem maradhat érintetlen.

A magyar politikusok ezzel a veszélylyel szemben a status quonak fentartását tartották a legcélszerűbb eszköznek és ezt az elvet vallották jó hosszú ideig, az orosz-török háború ideje óta a négy-öt év előtti időig az osztrák diplomáciának irányadó tényezői is. De a mióta Törökország belső bajai a legsúlyosabb válságokba sodorták ezt a biro-

dalmat és felszínre vetették a birodalom korhadtt állapotait, nyilvánvalóvá lett az is, hogy Oroszország és a balkán államok a legelső alkalmat megragadják a sorvadó török birodalom összeomlásának siettetésére.

Ettől kezdve a balkáni status quo hangoztatása legfeljebb csak frázis volt, a melynek az őszinteségében senki sem hitt, a ki a viszonyokba csak némiképp is be volt avatva. A magyar államférfiakat mindinkább meghódította az a gondolat, hogy a balkán félsziget népeinek teljes állami kialakulása hazánkra nézve nem jelenthet veszélyt abban a pillanatban, a mikor monarchiáinknak sikerül Oroszországnak a befolyását a félszigetről kiszorítani.

Az eseményeknek olyan fejlődése, hogy a balkán népek egyetlen egy nagyhatalom gyámsága alatt se álljanak s így Oroszországgal szemben is kül- és belpolitikai helyzetük és akciójuk függetlenségét megőrizték, elmaradhatatlan következménye lesz ezen népek fajbeli sajátságainak. A délszláv jellem nem azonos, de még csak nem is közeli rokon az északi szlávok jellemével. Az északi

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRGÁJA.

Falusi történet.

Írta: Csapkay Sándor.

I.

Laborefalván, a de eadem Laboreok ősi fészkében már emberemlékezet óta nincs nagyobb ünnep a márciusi József-napnál, mert a község minden rendű és rangú embere akkor üli névünnepeket nemes és nemzeti Labore Józsefnek, a falu közszeretettben álló urának.

Ahány kabátos ember és uriasszony csak van Laborefalván és környékén, az azon a napon mind ott van az ünnepelet férfiú kúriáján. Csunyaság is volna távolléttel megbántani a jóságos öreg urat, akinek még a rossznyelvű Tabányiné sem tudta egyéb hibáját, mint hogy túlságos engedékenységgel léha embert nevelt a fiából. No de ezért már megbűnhődött, húszezer forintja siratja rosz pedagógiai módszerét, mert annyit kellett kifizetni az uzsorásoknak, mikor a drágalatos esemete az apja nevét hamisította a váltók alá.

A fényes névnapi vendégkoszorúból csak egy ember: Béni bácsi, a szomszéd maradt otthon. Hja, az semmit sem tesz úgy, mint

más ember. Pedig szereti ám ő is a szomszédját, de talán már maga sem tehet arról, hogy agglégényi fejének rejtékében léptenyomon meg kell születni valaminek, amittől azután egy félévig róla beszélnek az emberek s ha már a többi vendégek délelőtt mentek, neki este kell átmenni; nem lehet másképp.

Már alkonyodott, mikor beállított Laboreczékhoz s nagy tisztelettel megköszöntötte a házigazdát.

— Béni, Béni! — kiáltotta feléje egy nagy csoport közepéből Sulyok Miska, a községi nótárius — itt van a jövendő, ha kíváncsi vagy rá.

Azzal egy újságlapot nyújtott át Béninek. Afféle közönséges újsághirdetés volt, melyben Hamilton úr, egy angol jós hajlandó bárkinek megmondani a jelen, a mult vagy a jövő bármely rejtett titkát, amelyre kiki kíváncsi s a nagy szolgálat fejében a feltétlen bizalmon, mint a jóslás eredményességének első és nélkülözhetetlen alapfeltételén kívül semmi egyebet nem kíván, mint tetszésszerinti pénzösszeget bélyegeken mellékelve, egy areképet, névalírást és pontos lakáscímet. Egyébre a csodálatos tehetségű férfiúnak nincs szüksége, mert a többi a sphaerák titkos zenéje és a

esillagok rejtélyes harmóniája neki úgyis ki-beszélik. „En vagyok a mult, aki látom a jövőt!”, — ezzel fejezte be ajánló sorait a nagy angol. Ezután következtek a különböző keleti előkelőségek elismerő sorai s végül egy londoni lakáscím.

Béni hangosan végigolvasta a rejtélyes hirdetést s a társaság kacagással kísérte a hangzatos szövegeket. „Szélmósság! esalás!” — kiáltották mindnyájan, csak Béni area maradt komoly és nyugodt. Már régen második természetévé vált, hogy csak a legritkább esetekben adott igazat másoknak. Most is rejtélyes eseteket hozott fel rég elmúlt időkbel, bizonyítékul arra, hogy vannak csodálatos tehetségű emberek, akiknek lelki szeme átrepül a tér és idő korlátain. Hanem most az egyszer megjárta; szembetalálta magával az egész asszonytábort s szavai nyomán oly hatalmas replikák indultak meg, hogy még harmadnapra is esengett tőlük a füle.

— Művelt ember és ilyeneket elhisz! — kezdte ünnepeles hangon a postamesterné.

— Attól ugyan nem lennénk okosabbak! — vélte Kabókné, az uradalmi fiskális felesége.

— Ejnye, ejnye! Hiszen Béni bácsi okos ember! — szölt pajkos gúnnyal Ilonka kis-

szláv szereti a nyugalmat, ősi állapotainak változatlan fentartását, kész tűrni egész addig a határig, a míg a legnyomasztóbb inség le nem nyugózi, erejét meg nem törli, az életet reá nézve elviselhetlenné nem teszi. A kultúra iránt kevésbé érdeklődik, a szabadság és függetlenség eszméje iránt érzéketlen.

A délszláv ellenben csupa cselekvés és mozgás, szeret tanulni, művelődni, szereti a küzdelmet, az élet anyagi javainak gyarapítását, határtalanul büszke faji tulajdonságaira, nemzeti jellegére, rajong a szabadság és függetlenség eszméjéért.

A két népesalád jellemében gyökerező nagy ellentétek kizárják azt, hogy a montenegrói, a bolgár, szerb, horvát, szlovén az ő nemzeti sajátosságait levesse és oroszszá legyen, állami önállóságát, faji egyéniségét feladja, politikai önállóságáról akár a legkisebb mérvben is lemondjon.

Ezeket a népeket csak meg kell hagyni az ő birtokukban, melyet nekik a történeti jog biztosít, támogatni, segíteni kell őket abban a nemzeti és állami haladásban, a melyre ezek a népek annyira vágyanak és a melynek folyamán a jelenlegi háború által egy nagy lépést tesznek előre és talán meg is szerzik maguknak az államaik kiegészítéséhez megkívánt területeket.

Egy délszláv szövetség Oroszország fenhatósága alatt sem történeti, sem néprajzi szempontból nem lehet igazolt, a balkán nemzetek állami függetlenségének a szempontjából pedig annyira veszedelmes, hogy ezek a nagy politikai talentummal bíró nemzetek semmi esetre sem követik el azt a hibát, hogy a török szolgaság után Oroszországnak ön-

kényre és zsarnokságra hajló uralmát vegyék a nyakukra.

Magyarországnak tehát nincs oka aggódni a balkáni status quo-nak olyan megváltoztatása miatt, a mely a szövetséges balkán államok javára területbeli eltolódásokat idézne elő. Évtizedeknek kell elmúlni, a míg a szövetséges államok a jelenlegi háború sanyarúságai után annyira összeszedhetik magukat, hogy egyfelől összeforrasztassák új birtokterületeket az anyaországgal, másfelől pedig finansiális és közgazdasági állapotaikat rendbe hozhassák.

Addig elég ideje lehet Magyarországnak a hazánk déli határai között lakó szláv népeket, első sorban a horvátokat az államegység eszméjéhez, melytől az újabb időben nagyon eltávolodtak, visszavezetni. Ha ez a nem éppen könnyű állami feladat sikerül, a balkáni szláv népek fejlődése még a horvát törekvések szempontjából sem rejthet veszedelmet méhében.

A fiatalok bírósága. A magyar bírói kar az újabb időben szorgalmas munkával vesz részt azoknak a kérdéseknek irodalmi megvitatásában, melyek az igazságszolgáltatást, mint valamely tervezett törvényjavaslatnak az alkotó részei, vagy mint valamely már létező törvénynek tervbe vett módosításai érdeklik.

A fiatalok bíróságát és a fiatalok büntetőügyeiben követendő eljárásról készített törvénytervezethez a bírói karból már eddig-élé is többen hozzászóltak a jogi szaklapokban.

Legújabbán dr. Kail Antal az aranyosmaróthi törvényszék elnöke boncolgatja a tervezetet a Jogtudományi Közlöny okt. 25-ik számában.

Dr. Kail főképp három alaposan megokolt kívánságot hangoztat a tervezettel szemben. Az egyik az, hogy a fiatalok ügyeinek első fokú ellátása a kir. járásbírók hatáskörébe utaltassék.

A tervezet szerint a fiatalok bíróját az eddigi járásbírói hatáskörben a vidéki

járásbírók, a törvényszék és esküdtbírók hatáskörébe tartozó ügyekben pedig a törvényszéki bírók közül nevezetük ki s ez utóbbinak hatáskörébe utaltatnak azok a büntetőügyek is, melyek a törvényszék székhelyén levő járásbírók hatáskörében a fiatalok ügyeire vonatkozólag felmerülnek.

Azon érvek között, melyekkel Kail a fiatalok ügyeinek ellátását a járásbírók számára requirálja, legnyomásosabb az, hogy az egyéni és családi körülmények és viszonyok kiismerése, mely igen nagy szerepet játszik a fiatalok feletti bíráskodásnál a járásbíróra nézve sokkal könnyebb, mert ő állandóan egy kisebb körzettel érintkezik s ennek a körzethez társadalmi kereteit s ezen keretben élő emberek viszonyait alapsabban ismerheti ki, mint a sokkal nagyobb működési körben élő és mozgó törvényszéki bíró.

Távolsági szempontból is az érintkezés a járásbíróval, a ki az egyes vidékek központjában lakik, sokkal könnyebb, mint a törvényszéki bíróval, a kit a törvényszéki terület szélső pontjaitól csak hosszú, fáradságos és költséges utazás révén lehet felkeresni.

Kifogásolja Kail a tervezetnek már mások által is elítélt rendelkezését, mely szerint a fiatalok ügyeiben eljáró bírók kijelölését az igazságügyminiszter vagy ennek megbízása folytán a kir. tábla elnöke eszközözi.

Erre nézve a magyar bírói karnak mondhatjuk egyértelmű vélekedése az, hogy semmi ok sem fog fenn arra nézve, hogy a fiatalok bírójának kijelölése ne a törvényszék elnökének a jogkörébe osztassék be.

Szóvá teszi és igen helyesen kifogásolja is a cikk a tervezetnek azt az intézkedését is, melynek értelmében a fiatalok ügyeinek a kir. törvényszéknek működő bíróját évi 600 korona pótlékban részesül.

Ezt a kedvezést nem lehet elfogadható jövedelművé helyezni. A fiatalok nyugodt vérmérsékletű, higgadt megfontolással és mély kedélytelenné bíró embernek kell lennie, a kinél a szív és a pedagógiai érzék is mindig erősen belejátszik a bíráskodás szellemének érvényesítésébe. Tehát inkább bizonyos természetes dispositio szükséges ennek a feladatkörnek betöltéséhez, de egyébként valami megerősítő, nagy fáradságot és sok időt igénylő munkát nem rak ez a bíráskodás az eljáró bíró vállaira, nincs is tehát megokolva, hogy ezért a munkáért külön díjazásban részesüljön.

asszony, egy könyvekkel szemben abstinens falusi szépség.

Béni bácsit teljesen letárgyalták. El is ment a kedve az ottmaradástól s jóval éjjel előtt búcsút mondott a társaságnak. Otthon egész éjjel nem hunyta le a szemét, annyira bosszantotta az asszonyok okoskodása. Pedig lehet ám, hogy igazuk van, hiszen oly sok esaló van a világon! Azután még egyszer végiggondolta felhozott titokzatos eseteit s végül is annyira magára erőltette a kifejtett álláspontot, hogy ez titokzatosokra hajló lelkében meggyőződésé vált s elhatározta, hogy próbára teszi Hamilton úr tudományát. Elvégre — gondolta magában — semmit sem kockáztat s még mindig lehetséges, hogy neki lesz igaza.

Másnap már titokzatos suttogás támadt a hölgyek közt, mely szájról-szájra adta hírét a Béni levelének. Faluhelyen még az ilyeneket is megtudják egymásról az emberek. A beavatottak mosolyogtak rajta s Kabókné meg is jegyezte: „Mégis csak nagy bolond az a Béni, épen mint az apja. Maholnap már ő is nadrágot húzat a lovaira”. Azután elmúlt egy hét, elmúlt egy hónap, de felelet nem jött. Béni azonban türelmes ember, zúgolódás

nélkül várt, a hó végével pedig tollat ragadott s megismételte kérését, bőségesen felszerelven mellékletekkel az írást, hadd lássa az anglus, hogy úrral van dolga.

Megint elmúlt egy hónap, de felelet nem jött. Az újságból is eltűnt a hirdetés, de Béni nem az az ember, aki letér a kezdett útról s mikor egyszer Ilonka kisasszony azt találta tőle kérdezni, hogy mi van Hamilton úrral, végleg elfogyott a türelme s tudára adta az angolnak, hogy ha két héten belül nem válaszol, felhívja reá a rendőrség figyelmét, mert követett eljárását határozottan gyanusnak találja.

Béni rendkívül fel volt háborodva s talán bele is betegszik, ha a véletlen épen akkor nem küld egy politikai rajongót a varsói kormányzó elé, akin a merénylő golyója súlyos sebet ejtett. Az újságok a szokott részletességgel tárgyalták a nagyjelentőségű eseményt, nagy öröme Bélinek, aki kiváló szeretettel olvasta az efféléket s néhány napra el is felejtette londoni haragosát.

Érdeklődésének legforróbb napjaiban, egy ködös, hűvös napon Béni bácsi újságjába merülve ült karosszékeiben s olvasta a világra szóló merénylet részleteit, midőn egy magas

termetű, hosszúszakalú, ősz férfiú lépett szobájába s bánatos hangon előadta idejövételének történetét. Az idegen Lubolinszky Tádé lengyel festőnek mondott magát s miközben egy fényes könnyeseppet törölt le arcáról, megható hangon esetele népeinek szomorú sorsát s a sok üldözést, melyben a legújabb merénylet miatt az oroszok honfitársait részesítik.

— Engem is — folytatta szívtepő zokogással a bujdosó — áldozatul szánt a hatalmi önkény, egy éjjel katonák vették körül házamat s fogságba vetettek. Egy jó lélek menekültem engedett s most itt állok, ön előtt, lerongyolódva, éhesen, egy krajeár nélkül, semmi egyebet nem kérve, mint egy szerény, esendes nyugóhelyet, hol fáradt tagjaimmal megpihenhetek.

Béni a jó emberek őszinte meghatottságával adta tudtára, hogy szívesen látja vendégének s a lakás dolgában gazdatisztjéhez utasította.

A festő csakhamar otthonosnak érezte magát a falusi kuriában. Reggelenként kiterjedt levelezését intézte el, a nap többi részét pedig Béni társaságában töltötte. Világlátott, elevenesű, számos nyelven beszélő ember

A törvények paragrafusait az elmélet gyártja, de a törvények szelleme a gyakorlati élet viszonyaiból fejlődik ki. A fiatalokúakra vonatkozó tervezetnek bíránk annyi helyes észrevételt fűztek már, hogy ha azokat a törvényhozás kellőképpen mérlegelni és méltányolni fogja, a megalkotandó új törvényben a paragrafusok tömege mellett szellem is lesz.

Közigazgatás és közgazdaság.

Más kerekbe fogózik ma a közigazgatás gépezete, mint csak néhány évnek előtte. Nem is olyan régen a közigazgatási tisztviselő feladatai szűkebb körre voltak határolva, a kit az állam, vagy az autonomia egy-egy pozícióra állított, végezte a maga dolgát a törvény, a rendeletek keretében, itt-ott kisiklásokkal, a melyeket legtöbbször a politika hamis váltóállítása idézett elő.

Résztvev a közigazgatás legfeljebb bank és bankszerű takarékpénztárak alapításában, azok igazgatásában, de szinte borzalmat keltett a szövetségi mozgalom ébredése és ez legfeljebb a szives elnézés kedvezményében részvett. A municipiumokban pedig az egész közgazdaságot a Tisza Kálmán alkotta közigazgatási bizottságban képviselte az államépítészeti hivatal főnöke, a mi szintén jellemző adat arra, hogy ennek a föld folyton fokozottab hozadékára utalt országának a közigazgatását és a gazdasági életét minő elvek szerint intézték.

Ezt az állapotot alaposan felforgatta az idők, irányzatok és szükségletek gyökeres megváltozása. Ma napság a közigazgatásnak, ha csak némileg meg akar felelni kötelességeinek, foglalkozni kell a gazdasági élettel. Ma már nem lehet a köztisztviselő magasabb rangú királyi bírósági végrehajtó, a ki behajtja a közterhektől az állami élet törvényes járulékait, ma a köztisztviselőnek kötelességévé vált, hogy a tudására, lelkiismeretére bízott polgárságot ép úgy vezesse, irányítsa a gazdasági élet utvesztőiben, a mint kötelessége a rábízott állami és autonomikus nagy érdekeket megvédelmezni minden irányban.

Az új kötelességekhez a magyar tisztviselő kar nem szerzett elegendő fegyverzetet abban a felsőbb tanításban, a melyet kötelességszerűen elvégzett, az eddigi hivatali gyakorlat sem tanítja meg erre, itt az élet a gyakorlat tanítására van szükség, csak ettől lehet eredményt várni.

Vannak már is jelek, melyek arra mu-

tatnak, hogy ez nem tartozik az utópiák körébe. Nemesak jámbor óhajként jelentkezik immár az a kívánság, hogy a közigazgatás és az igazságszolgáltatás nagy munkájával nagy erkölcsi felelőséggel megbízott tisztviselők ezen újabb és iskolában, egyetemen meg nem tanult feladataink ellátására legalább az ösztönzést megkapják. Az igazságügyi és közigazgatási tisztviselők részére rendezett továbbképző tanfolyam második éve már ennek a közszükségletnek a jegyében indult meg és folyt le. Ezen a tanfolyamon, a melynek tanulni és többet tudni vágyó közönsége magában foglalta a két felségjog mandatáriusainak az autonómia végrehajtó közegeinek a legkiválóbb egyéniségeit, már hallatszottak a gazdasági motívumok. Hallatszottak és megértettek. Bernát István előadása az agrárius törekvésekről dióhéjban szorított foglata volt annak a folyamatnak, a mely Nyugateurópában a felfogások és törekvések körül végbement és utolsó eredményben azt érte el, hogy általános világfelfogás lett, hogy minden ország a boldogulást csak abban keresheti, ha megvédi a maga földjét és megoltalmazza annak a földnek a népét, nem fegyverrel, hanem okos vámvédelemmel.

Ezen a tanfolyamon megismerkedtek a közigazgatás és az igazságszolgáltatás férfiai a börzével és annak intézményeivel, a mire nagy szükség volt, mert kevésbé merkantil hajlamu népünk csak akkor nem lát ebben az intézményben ledönthetetlen bálványt, ha azt és annak a működését megismeri. Mindenesetre jó volt az agrárius törekvések és a merkantil intézmények szembe állítása az ítélőképesség és itéletre hivatott közönség előtt, mert csakis így tűnik ki és világosodik meg a jövő munkásság követendő útja.

Ez az út a közigazgatás és igazságszolgáltatás számára az: törődni kell a mindennapi élet gazdasági vonatkozásaival. Mennyi gond, szorongás és aggodalom oszlattható el egy-egy tisztviselő családi életében egy fogyasztási szervezet alakításával, mennyit teremtet meg az anyagi életnek az államtól ki nem esikarható feltételekből a társadalmi erők tervszerű együttműködése, ma ezt a köztisztviselők nem igen tudják, mivel hiányzik náluk a gazdasági nevelés, a mire nekik nagy szükségük van, de még nagyobb szükségük van azoknak a rétegeknek, a melyeknek a vezetése rájuk van bízva.

A közigazgatás és az igazságszolgáltatás

embereinek modern gazdasági nevelése ma már életszükséglete az államnak is, mert ezzel a neveléssel lehet fokozni a társadalom teljesítőképességét, ennek a legszélesebb körre való átvitele fokozza az adóképeséget, az államnak az anyagi erejét, a melyre a spekulálás, ebben az országban kenyere mindenkinek.

Ujdonságok.

A jogrendért.

„Az nem jogrend, melynek törvénytelen alkotó részei vannak. Az nem jogrend, a mely olykor megtartatik, olykor nem.”

Ezekkel a tartalmas szavakkal fejezte ki a szövetségi ellenzék annak az erős küzdelemnek a célját, melyet lankadatlan kitartással folytat a kormány ellen.

Törvénytelen alkotó részei vannak a jelenlegi parlamenti többség által képviselt „jogrendnek”. Törvénytelen volt Tiszának a képviselőház elnökévé való megválasztása, törvénytelen a véderő javaslatok megszavazása, törvénytelen a delegációk megválasztása és ülésezése, a törvényes jogalapot nélkülözik a képviselőház tárgyalásai június 4-től kezdve a mai napig, mert a karhatalom kirendelése gátolja a képviselőház tanácskozásának a szabadságát, az olyan parlament pedig, melyben a karhatalom az úr, nem parlament többé, hanem csak egy társaságnak az összejövetele. Am egy társaság, a mely katonai és rendőri kordonnal különíti el magát a népképviselőnek egy nagy részétől, nem hozhat országos törvényeket, hanem legfeljebb csak párthatalmazatokat.

Ez a képtelen helyzet sokáig nem tarthat és az ellenzéki küzdelem szempontjából örülünk annak, hogy a többségi párt vezetői olyan makacsul ragaszkodnak az ő erőszakos rendszerükhöz, mert minden politikai helyzet akkor érik meg a teljes bukásra, a mikor a politikusok az egyszer elkövetett képtelenséget esőkönyösen tovább erőszakolják, rendszerre akarják tenni.

Pálcait tört ezen rendszer felett a kormány egyik tagja is, gróf Zichy János, aki egy fővárosi lap munkatársa előtt a minap nyíltan kijelentette, hogy a jelenlegi viszonyok állandósítása a parlament sírját ásná meg.

Már ez a nyilatkozat is a közeli változásnak az előjele, melyet már semminő fortélyllyal sem lehet leplezni.

volt s regényes kalandjainak elbeszélésével naponkint annyira elszórakoztatta Bénit, hogy mikor néhány nap múlva távozni készült, maga a házi gazda kérte, hogy csak maradjon.

A lengyel nem sokat kérette magát s ellenvetésül csak azt hozta fel, hogy itt, e félreeső falun, a szükséges eszközök híján nem élhet hivatásának, pedig szüksége volna pénzre, mert hazájából hirtelen s egy szál ruhában volt kénytelen menekülni. Igaz ugyan, hogy sebtében összecsomagolt két kisebb képet, de az egyiket az orosz határon egy rendőrtisztnek ajándékozta, aki le akarta tartóztatni, a másikat pedig (— s itt szerényen lesütötte szeméit —) maga sem ajánlja, mert nagyon bevenyészett alkotás. Béni azonban nem azért volt gavallér, hogy meg ne értse a gyengéd művészi lélek titkait s jó összegen nyomban megvette a tájképet. Az érzékeny művész élénken tiltakozott a vásár ellen s csak akkor vágta zsebre a pénzt, mikor Béni örök haraggal kezdett fenyegetőzni.

— Apropos, kedves mester! — szolt Béni harmadnapra a képvisárlás után — nem volna kedve az uri kaszinóban felolvasni a lengyelekről?

— Bizhatom támogatásában? — kérde a művész.

— Minden esetre! —

Egy héttel azután fényes ünnepeltetés keretében megtörtént az előadás a laborezfalvi kaszinóban, mely ez alkalomra szorongásig megtelt előkelő közönséggel. A művész házigazdája oldalán lépett a terembe, ahol falrengető éljenzés fogadta. Iklódy Béni a közönség jóindulatába ajánlotta a jobb sorsra érdemes férfiút, aki saját hibáján kívül lett hontalanná s most a laborefalvi közönség jóakarátába, vagyis inkább áldozatkészségére van utalva.

A bevezető szavak után a művész helyet foglalt az emelvényen s általános meglepetésre magyarul szólalt meg. A közönség egy pillanatra elnémult a meglepetéstől, azután hatalmas tapsal, éljenzéssel ünnepelte a menekültet. A művész felkelt helyéről s könnyezve, mély meghajlással rebegett köszönetet. Azután a csend beálltával előadta, hogy évekkal ezelőtt, ifjabb korában, midőn kebelében a lelkesedés tüze még élénkebben lobogott s erejét még nem lohasztotta az aggkor s az élet ezernyi gondja, hosszú időt töltött a Szepestérségben, melynek vendégszerető úri házaira

holta napjáig hálásan fog visszaemlékezni. S ekkor úgy érezte, hogy a vendégszerető, lovagias nemzet iránt legméltóbban úgy fogja leróhatni háláját, ha megtanulja nyelvét. Hozzá is fogott s ha nem jön közbe a varsói forradalom, el is sajátította volna már teljesen, így azonban nem érzi magát eléggé biztosnak s azért becses engedelmséggel németül fogja folytatni az előadást.

Ezzel a művésznak nyert ügye volt. Alig hogy belekezdett az előadásba, Béni intésére szép esendesen megindult a gyűjtés. Mire a felolvasás véget ért, Béni kalapja majdnem színültig megtelt ezüst pénzzel, mire egy hevenyészett bizottság átment az öltözőszobába s a gyűjtést egy fadóboxban helyezte el, melynek művésziesen kifestett fedelén ez a felírás volt olvasható: „A zsarnoki önkény áldozatának — a laborefalvi kaszinó közönsége.”

Béni a nagynevű művésznak egy diszkrét kézmozdulattal átadta a dobozt, mire az egész társaság átvonult a szomszéd szobába a terített asztalokhoz.

A művész megállt az asztalfőn, körülnézett s pár pillanatig kémlelte a helyzetet, hogy tájékozódhassék arról a hatásról, melyet szavaival elérni szeretett volna.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Thain* János érsekújvári községi kath. főgimnáziumi helyettes rajztanárt a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Veszely* Jenő közalapítványi segédfelügyelőt a vágsellyei közalapítványi uradalom felügyelőjévé nevezte ki.

Eljegyzés. *Klászák* Imre dr. érsekújvári közjegyző-helyettes jegvet váltott *Meskó* Brigi úrhölgygel Érsekújvárott.

Bucsuünnepély. A Nyitrai megyei Általános Tanítóegyesület október hó 31-én a távozó kir. tanfelügyelő *Jánosy* Gyula tiszteletére bucsuünnepélyt rendezett, melyen a vármegye tanítói kara igen melegen bucsuzott el érdemes vezetőjétől.

A nyitrai kath. fiúiskola tornatermét, mely ez alkalommal szépen volt feldisztítve, színtől telttették a vármegye minden részéből megérkezett tanítók és tanítónők.

Zsoltos Károly a tanítóegyesület elnöke *Szida* Kálmán nyitrai esp.-plebános, *Dvorzacek* I. élénk szavakkal esetelték azt az odaadó gondosságot és fáradozást, mellyel *Jánosy* a vármegye iskolaügyét felkarolta és nagy sikerrel előre vitte. Egyben a tanítói kar mély halálját a jóindulatú és kollegiális szellemű vezető iránt ékes formában fejezték ki.

A tanfelügyelő a bucsuszavakra adott válaszában meghatottan mondott köszönetet a tanítói kar ragaszkodása és szeretetéért, azután arra kérte a tanítóságot, hogy utódja iránt is teljes bizalommal viseltessék.

A bucsuzást társas ebéd fejezte be a Szarvas-szállóban.

A Nyitrai Keresztény Nőegylet teadélutánja.

A Nyitrai Keresztény Nőegylet választmánya elhatározta, hogy a múlt évben szokásba jött teadélutánok mintájára még ez év folyamán jótékonykedő kedélyes társas összejövetelt fog rendezni a közönség széles köreinek bevonásával. Ezen társas összejövetelt a Nőegylet választmánya folyó évi november hó 16-ára tervezi. Ennek előkészítése céljából november hó 5-én, azaz kedden, délután 5 órakor a vármegyház kistermében (I. emelet 21 ajtószám) értekezlet fog tartani, melyre az érdeklődőket ezúton meghívja és szíves megemlékezésüket kéri.

A tanítói fegyelmi tanács tagjai.

A nyitraegyházmegyei tanítói fegyelmi tanács tagjainak megbízatása lejárván, a megyés püspök úr a tanács tagjává három évi időtartamra *Mihálik* József apátkanonok elnöklele alatt *Szida* Kálmán nyitrai alesperes-plebánost, *Német* István kisebb papnevelőintézeti kormányzót, *Ludvig* Gyula moesonoki h. alesperes plebánost és *Jakubovich* Sándor nyug. igazgató-tanítót nevezte ki.

Közgyűlési ügyek. Nyitra vármegye törvényhatósági bizottságának október 23-án tartott közgyűlésében a lapunkban már közölt határozatokon kívül még a következő fontosabb ügyek nyertek elintézészt:

A vármegye pártolja Bihar vármegye közönségének azon átiratát, melynek értelmében a községek az italmérségi jövedék tiszta jövedelméből 10% erejéig részesíttessenek.

Pártolja továbbá a törvényhatóság Fehér vármegye közönségének átiratát a vármegyei altisztek és szolgák fizetésének rendezése iránt.

A törvényhatósági bizottság választott tagjai sorában megüresedett helyek betöltése céljából az illető helyeken a választás november 20-ra tüzetett ki.

A szarvasmarha, sertés- és juhtenyésztésről szóló vármegyei szabályrendelet oda módosítottatik, hogy a községek az apaállatok tartását házilag tartoznak kezelni. A községek apaállatai a gazdasági felügyelő ellenőrzése alatt állanak.

A nyitrai számbokrétai vágsellyei, miavai és szakolezai járásek főszolgabírái mellé egy-egy díjnoki állás szerveztetik.

A számbokrét—ruttkai útvonalnak állami kezelésbe való átvétele iránt, a törvényhatóság felir a kereskedelmi miniszterhez.

Kislapás és Pográny községek kérelmére a lapágyarmat—kislapási vicinális ut Csitárig hosszabbítottatik meg.

A kovarez—nyitraiudányi út felvétetik a vicinális úthálózatba. Az út kiépítését a kereskedelmi miniszter vállalta el.

Nyitraiadvék és a szomszéd községek ké-

relmére a nyitraiadvéki közös faiskola Divék-újfalura helyeztetik át.

Nyitra város határozata a váralja-uteai ovoda részére szükséges telek vétele tárgyában jóváhagyást nyert.

Csornok község képviselőtestületének iskolaépítésre vonatkozó határozata jóváhagyott. Az iskolát *Thomasék* János nyitrai építész építi 35,000 korona költséggel.

Pöstyén község villamos telepének bővítésére 314,000 kor. kölcsönt vesz fel. Jóváhagyott.

A Szakoleza r. t. városban a f. év végével tartandó képviselőtestületi tagválasztáshoz elnökül dr. *Filberger* Gyula miavai főbíró küldetett ki.

Ozv. Horváth Arthurné özvegyi ellátmánya évi 836 kor.-ban, két gyermekének az évi segélye egyenkint 100 kor.-ban állapítottatik meg.

Ozv. Kevély Imréné özvegyi ellátmány címén évi 300 koronát kap.

A nyitrai izr. nőegyletnek 100 kor., a nyitrai református hitközségnek 500 korona segély szavaztatott meg.

Tanítónői választás. *Minárovics* Margit okl. tanítónőt, *Minárovics* János nagyszombati háztulajdonos leányát Karkócon tanítónővé választották meg.

Óvodások búcsúzása.

A korosi óvoda kis tanulói és ezek szülői október hó 29-én megható módon vettek búcsút az óvoda vezetője *Komlósi* Mariskától, akit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tartoskeddi állami óvodához nevezett ki óvónővé. A kis gyermekeseg szép ünnepély keretei között mondott köszönetet a távozó óvónőnek azért a szeretetteljes fáradságért, mellyel növendékeinek javát négy éven át munkálta.

Jubileumi ünnepély Vágújhelyen.

A vágújhelyi reáliskola jubileumi bizottsága október hó 24-én tartott ülésében elhatározta, hogy jubileumi ünnepélyt csak a jövő év május havában tartja meg. Az ünnepély műsorának megállapításával egy szűkebb körű bizottságot bízták meg.

A holicsi főbírói hivatal elhelyezése.

Vettük a következő közleményt: A Nyitrai megyei Szemle 41-ik számában a holicsi főbírói hivatal elhelyezése cím alatt közlött, *Holics*, 1912. okt. 5-én kelt és „A holicsi casinó tagjai” aláírásával ellátott közleményre a holicsi casinó választmánya kijelenti:

1. hogy az alapszabályok 23. §-a értelmében a casinó ügyeit a casinó választmánya jogosult intézni,

2. hogy a casinó választmánya a casinó t. tagjait egyáltalán meg nem bízza azzal, hogy a casinó neve alatt bármilyen nyilatkozatot tegyenek; a miért is megbotránkozással constatálja, hogy a közleményt aláíró t. tag urak az ő tudta és beleegyezése nélkül titkon viszálték a casinó nevével s az ily jogtalan lépés ellen ezúttal is a legerélyesebben tiltakozik,

3. hogy a casinó választmánya a közlemény tartalmát magáévá nem teszi.

Holicson, 1912. év október hó 21-én.

A holicsi casinó választmánya.

Kitüntetett cseléd. *Buda* András a gróf Esterházy örökösök alsóajtai uradalmának béresét, aki már ötven éve szolgál az uradalomban, a földmivelésügyi miniszter 50 korona, az uradalom pedig 100 korona jutalommal tüntette ki. A jutalom átadására az uradalmi intéző ünnepélyt rendezett, melyen a közigazgatási hatóságot dr. *Csenkey* Elemér érsekújvári főszolgabíró képviselte. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület részéről *Mezey* Gyula elnök, kir. tanácsos volt jelen, aki a megjutalmazott cseléd kitüntetésé alkalmából egybegyűlt közönséghez szép beszédet intézett.

A torna és vívó egyesület téli programja.

A Nyitrai megyei Torna és Vívóegylet ezúton hozza tagjai tudomására, hogy a téli torna és vívó idény f. évi november hó 4-én, hétfőn este 8 órakor megnyílik. A főgymnázium tornatermében, a melyet *Frank* István igazgató úr a közérdekű cél fontosságának teljes átértésével és méltánylásával enged át az egyesületnek, hetenkint háromszor hétfőn, szerdán és pénteken este 6 órától 8 óráig fognak az egyesület tagjai a torna és vívás testedző és lelket üdítő gyakorlataiban részt vehetni. Hétfőn és pénteken tornázás, szerdán pedig vívás lesz labda és egyéb szórakoztató játékokkal tarkítva. Az egyesület veze-

tősege, a mely ezenfelül az egyesületi szellem és összetartás ápolása céljából társas összejövetelek rendezését is tervbe vette, annak a reménységének ad ktfjezést, hogy az egyesület tagjainak élénk részvétele és érdeklődése az ez idei téli program sikerét az eddiginél nagyobb mértékben fogja biztosítani.

Hymen. Fényes esküvő volt hétfőn, okt. 28-án az érsekújvári plébánia templomban. A virágokkal pazarul feldisztított templomban dr. *Zatkovich* Dezső és *Frideczky* Vilmiéi esküdtek örök hűséget egymásnak. Az elbájoslóan szép menyasszonyt *Turchányi* György de genere Devec vezette az oltárhoz. Násznapok voltak Dr. *Jankovich* János min. tanácsos, a vaskoronarend lovagja, a Lipót rend tulajdonosa stb. és keszégfalvi dr. *Szűry* János. Nászasszonyok *Kovács* Sebestyenné és *Frideczky* Barnáné. Koszorus leányok *Kovács* Mici, *Frideczky* Dóci, *Kovács* Sára, *Ozoray* Maca és *Frideczky* Tusi szépei a fiatalúgnak. Az esketési szertartást a völégény bátyja *Zatkovich* Béla bpesti hitoktató végezte, aki magas szárnyalású megható beszédjével nemcsak az örömszülőket, kisvicsápi *Hyross* Vilma, *Zathovich* A lajós né *Filo* Anna és a boldog nagyapát kisvicsápi *Hyross* Józsefet, hanem a jelenlevő közönséget is könyekre fakasztotta.

A tanügy köréből. Tanítóválasztások.

Megválasztattak és egyházhatóságilag meg erősítették Blahó Ilona nyitraiagarábi, Burza Kornélia nagyrepényi, Argay Gabriella vigvári, Nyitrai László zsitvaapáti, Hupka Irén románfalvi, Kutálik Hermin sopornyai, Kolankovszky Etel vágpattai, Apfl Mária vágdebrői, Szádeczky Vince üzbeği, Khin István és Dedinszky Vendel tótmegyeri, Jurácska Ilona bűdöskői, Halada Irén egbéli tanítók, illetve tanítónők.

Korpótlék-államsegélyben részesültek a kultusz-kormány részéről: Padala Árpád és Osztermayer Ilona nyitrai korosi tanító, illetve tanítónő.

Fizetési megengedélyt engedélyezett a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Zorn Ferenc nagytapolcsányi, Urbán Károly felsőleszétei, Schimesik Margit bánkeszi, Lobotka István miavai, Kovács József vágújhelyi tanítók, illetve tanítónők részére.

Kegyesszervezetek. Fábrián János pozsonyi apátkanonok Érsekújvár volt plébánosa a város iránt érzett szeretetének újabb tanujelét adta azáltal, hogy a plébánia templom számára 700 koronás alapítványt tett az öröklámpa gondozására. Az alapítványról e napokban értesítette *Erhardt* Viktor esperes-plébánost.

Pályázat plébániai javadalmakra. A nyitrai egyházmegyéhez tartozó laázi és esicsmányi plébániai javadalmakra a folyamodványok f. é. november hó 20-ig nyújtandók be az egyházmegyei hatóságokhoz.

A nyugdíjjavaslat.

A képviselőház pénzügyi bizottságának kedd esti ülésén *Teleszky* János pénzügyminiszter kijelentette, hogy a nyugdíjtörvény a benne foglalt igen messze menő javítások ellenére, az érdekeltek körében nem részesült abban a fogadásban, aminőt attól várt. Ellenkezően, a javaslat igen mélyreható elvi intézkedéseit tekintetében olyan észrevételek és kívánságok merültek föl, amelyekkel a kormány már a javaslatok megszerkesztése alkalmával foglalkozott és amelyeknek a javaslatban foglalt megoldásához ragaszkodnia kellett. Ezért a kormány ezt a javaslatot nem akarja tárgyalatni addig, míg a parlamentben a normális viszonyok helyre nem állanak.

Kulturélet Érsekújvárott. Az érsekújvári munkásgimnázium mult hó 18-án tartotta alakuló gyűlését *Rabár* Endre elnökléte alatt. A gyűlés a munkásgimnázium és a szabad liceum megalakulását kimondotta és megalkotta mindkét intézmény tisztáratát. A munkásgimnázium október hó 24-én nyílt meg.

Új patronage. Vágsellyén patronage egyesület alakult. A humánus egyesület az elzúllott gyermekek megmentését tűzte ki fő céljául, amit az anyagi és erkölcsi gondoskodás eszközeivel akar elérni. A patronage elnöke *Gombár* György plébános, jegyzője *Péter* József igazgató-tanító. Az új egyesület megalakulása Vágsellyén és vidéken nagy örömet keltett és remény van rá, hogy áldásos eredménnyel fogja végezni humánus munkáját.

A legényegylet mulatsága. A Nyitrai Katolikus Legényegylet 1912. november 3-án, vasárnap házalapja javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez. Belépő díj személyenként 1 kor. Felülfizetéseket hálásan fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. Előadják Follinus Aurél Náni című száz arany pályadíjat nyert eredeti népszínművét 3 felvonásban énekekkel és táncal. Előadás után tánc.

Templom megáldás. A nagyhelvényi plébániához tartozó Igazpüspökön múlt vasárnap adták át rendeltetésének részben a hívek költségen izlésesen restaurált templomát. A régi templom dezolált külseje és belseje egészen izléses alakot nyert, a költség meghaladta a 9000 koronát. Az egyházi szertartást *Kútvaszer* István apátkanonok, Nagyhelvény szülöttje végezte fényes papi segédlet mellett, mely alkalommal igen sokan jöttek a vidékről, hogy az igazpüspökiek örömeiben osztozzanak. A renoválás *Turesin* Antal plébános fáradozását dicséri.

A szövetkezetek vagyona. A magyarországi fogyasztási szövetkezetek összes vagyona 18,117,000 koronát tesz ki, amivel szemben a szövetkezeteknek mindössze 8,960,000 korona árutartozásuk van. A szövetkezetek ma 3,900,000 korona alaptőke s 4,700,000 kor. tartalék tőke fölött rendelkeznek. Az üzleti felesleg kitesz 470,000 koronát. A szövetkezetek 1911. évi összforgalma 47,000,000 kor. volt.

Segédjegyző-választás. Múlt héten ejtették meg Vágsellyén a segédjegyző-választást. Az állást egyhangulag *Vissnyovszky* Emil vigvári segédjegyzővel töltötték be.

Halálozás. *Alexander* Zsigmond, a pöstyéni fürdőorvosok nesztora okt. hó 27-én hosszas szenvedés után életének 82. évében elhunyt. Temetése kedden délután nagy részvét mellett ment végbe.

Özv. *Kálix* Samuné szül. Engel Róza f. é. október 28-án életének 73-ik évében Nyitrán elhunyt.

Béke hamvaikra!

Az „Érsekújvári vidéki r. kath. népnevelők egyesülete“ a nyitramegyei tanítóknak Érsekújvárott épülő gr. Zichy Tanítói internátusa javára 1912. évi november hó 9-én az „Arany Oroszlán“ szálló termében műkedvelő előadással egybekötött táncestélyt rendez. — Az előadás műsora: I. Magyar és kuruc nóták. Tárogatón előadja: Dr. Hangos István. 2. Ch. Dancla Symphonia. Előadják: Gáty Zoltán pápai zeneiskolai igazgató, hegedűn; Holler Konrád pápai beencés tanár gordonkán, és Szentgyörgyi Sándor pápai egyházkarnagy zongorán. 3. Kuruc dalok. Éneklő: Szabó János udvari főtanító 4. A zongorázásról. Szabad előadás zeneképekkel. Tartja: Szentgyörgyi Sándor. 5. Hol a kisasszony? Vigjáték 1 felvonásban. Írta: Estéli András, nyitra-nagykéri főtanító. Személyek: Tarhonya Illés földbirtokos Estéli András, Káposztás Géza gazdasági tanár Lambrecht Gyula, Tükrössy Valér gyógyszerész Valter Béla esztergomi gyógyszerész. 6. Reissinger, Trio op. 25. Előadják: Gáty Zoltán hegedűn, Holler Konrád gordonkán. 7. Kuplák. Éneklő: Pataki Kálmán. Az előadás este pont 8 órakor kezdődik. Belépő díj: személyjegy 2 kor., családijegy 4 személyre 7 kor. Jegyek előre kaphatók: Adler József és Conlegner I. és fia cégnél. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Meghiúsult szökési kísérlet. Érsekújvárról vesszük a hírt, hogy október hó 30-án délután az ottani rendőség egy gyanus viselkedésű, gummiszimában járó elegáns idegent fogott el, aki vallatáskor Molnár Jánosnak nevezte magát. Azt állítván, hogy soproni illetőségű, ott laknak a szülei és ott is volt az idén sorozáson. Minthogy a letartóztatott egyén a rendőrfogalmazó keresztkérdéseire nagyon zavaros, egymásnak ellentmondó feleleteket adott, a rendőség telefonon érintkezésbe lépett a soproni rendőrséggel. Sopronból azt a választ nyerték, hogy ott ilyen leírású ember nincs. A rendőség most már tisztában volt azzal, hogy szélhámosmal van dolga, elrendelte a nyomozást és a gyanus idegent a rendőrségi cellába zárta. Molnár másnap virradóra szökési kísérletet tett és csak a véletlennek köszönhető, hogy az azóta

felismert notorius betörő meg nem szökött. Este a többi rabbal együtt fát hordott a börtönbe, mely közé egy, az udvaron heverő nyél nélküli csákányt csempészett be. Ezzel aztán éjfél felé munkába látott. Félegyre mintegy félméter átmérőjű nyílást vajt ki a börtönajtó fölött és ép azon pillanatban akart kiszökni a nyíláson, mikor az egyik börtönőr az őrállásról tért vissza. Az őr természetesen lefűlelte a szökevényt. Még aznap délután a Rendőri Közlönyből megtudta az állítólagos Molnár Jánosról a rendőség, hogy *Wagner* Ferencnek hívják és hogy október hó 29-én éjjel Esztergomban az árvédelmi kirendeltség házáat kirabolta.

Aranyosmarót rendezett tanácsú város. Bars vármegye székhelyén Aranyosmaróton mozgalom indult meg a nagyközönségnek rendezett tanácsú várossá való átalakulása iránt. A nagyközönség ma 100%-os pótdadóval kénytelen fedezni évi költségvetésének közel 60 ezer koronára rügő hiányát, míg ha rendezett tanácsú várossá alakul át s állami segítyt kap, pótdója 61%-ra száll le. Az átalakulással egyidejűleg Hízér, Zsitvakenéz és Zsitvaapáthi községeknek a bekebelezése is tervbe van véve.

Köszönetnyilvánítás. Ismerőseimnek és jóakaróimnak, kik felejtethen férjem elhunytá alkalmával részvétükkel felkerestek, ez uton mondom hálás köszönetet.

Özv. *Heuer Armandné,*
született *Jeszenszky Ilona.*

Magas vízállás. A múlt heti gyakori esőzések folytán a Nyitra folyó annyira megduzzadt, hogy több helyütt kiszorult medréből. A Sziget mellett teljesen elöntötte a rétet; a Zoborra való közlekedés Szigeten át két napig szünetelt. — A Szenice község mellett folyó Verbóe patak október 26-án szintén kiesapott medréből és az ottani szeszgyári telepet teljesen elöntötte. A szeszgyár környékén tanyázó cigányokat pedig ürgek módjára kiöntötte; éjnek idején kénytelenek voltak menekülni szállásukról.

Hivatásának áldozata lett *Heuer* Armand nagytapolcsányi járási állatorvos. Múlt héten egy műtétet végzett, miközben a műtőkéssel megsértette kezét és vérmérgezést kapott. Néhány napi szenvedés után Bécsben elhunyt.

Halálos zuhanás. A épülőfélben lévő szenicei szeszgyárban október 25-én végzetes baleset történt. Egy bécsi szerelőmunkás munkájában egyensúlyt veszítve, hat méter magasságból egy fogaskerékre zuhant, oly szerencsétlenül, hogy feje teljesen szétrocsolódott. Lakására vitték, hol néhány órai kínkodás után kiszervezték. A szerencsétlen véget ért munkást neje és öt serdületlen gyermeke siratja.

Sörárpa vetőmag kiosztás. A Nyitramegyei Gazdasági egyesület a földművelésügyi kormány anyagi támogatásával 300 q. kedvezményes áru kitűnő minőségű sörárpa vetőmagot oszt ki a vármegye kiscgazdái közt. Az árpara október 25-én volt a jelentkezési határidő kitűzése, amely időre az összes árpara történt jelentkezés. Főleg Pöstyén vidékéről jelentkezett sok kiscgazda. Az évenként megismétlődő vetőmag kiosztásának már érezhető a hatása, mert a legutóbbi budapesti sörárpa kiállításán is már két elnyert oklevél a múlt évi vetőmag kiosztásnak volt tulajdonítható.

A földomlás áldozata. Október hó 23-án történt, hogy Satka Mihály zsitvaföldemesi gazda neje kiment a határba agyagot szedni, hogy abba télire való zöldtséget elrakjon. Amint egy gödörből az az agyagot vajtá, a földréteg hirtelen beszakadt és az asszonyt maga alá temette. A szerencsétlen asszony segély hiányában megfűlt.

Barlanglakó betörő. Két hónap óta állandóan jönnek a feljelentések a nagytapolcsányi esendőrséghez, hogy a környéken majd itt, majd ott betörték. Nyitraszerdahelyen egy héten belül három betörés volt. Betörték a református templomba, egy gazdánál és Deutelbaum birtokosnál. Tökésújfaluról és Kovarczról szintén betöréseket jelentettek. A gyakori betörések tettese, Klanda József valóságos réme volt a környéknek. A betörések elkövetése után eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. A esendőrség szombaton kiment nyomozni a betörő után a kovarcezi erdőbe. A

esendőrök nyomozás közben megpillantottak egy barlangot. Bementek és legnagyobb meglepetésükre látták, hogy ez egy teljesen berendezett lakás; ágy, asztal, szék, sőt még tűzhely is volt benne. Találtak ott ezenkívül nagyobb mennyiségű szivart, libát, kaecát, ruhát, több ócska fegyvert és egy perselyben 10 koronát. A esendőrök bent maradtak a barlangban, azon biztos tudatban, hogy a gazdája el fog jönni. Feltevésükben nem is csalatkoztak. Nem is kellett sokáig várniok, midőn egy parasztfarmájú ember különböző lopott holmival igyekezett a barlang felé. A esendőrök elfogták és felismerték benne a híres betörőt, Klandát. A betörőt még a helyszínén vallatni kezdték. Klanda töredelmesen bevallotta bűneit. Elmondta, hogy a környéken hét betörést követett el rövid idő alatt. Bevallotta azt is, hogy a múlt hetekben ő tett éjnek idején látogatást a molnosi koresmárosnénál és száz és egynéhány koronájától megfosztotta. Klanda, ki csak nemrégiben szabadult ki Illaváról, 30 éves tagbaszakadt fiatal ember. A megrögzött betörőt vasra verve kísérték be a nagytapolcsányi kir. járásbírószákházába, a honnan kedden átkísérték a nyitrai kir. ügyészség börtönébe.

Piaci ártáblázat az 1912. évi október hó 29-én tartott hetivásárról. Gabona árak (100 kilogramonként): Buza 20 kor. 50 fill. Rózsa 18 kor. 60 fill. Arpa 17 kor. 50 fill. Zab 19 kor. 50 fill. Tengeri 14 kor. — fill. Tojás (100 drb.) 10 kor. Burgonya (100 kilogramonként): Sárga 6 kor. Rózsa 5 kor. Vaj (100 kilogramonként): I. 320 kor. II. 280 kor. Vágott hús (1 kg.-onként): Marhahús I. 1 kor. 64 fill. II. 1 kor. 56 fill. Borjúhús I. 1 kor. 96 fill. II. 1 kor. 88 fill. Sertéshús I. 1 kor. 84 fill. II. 1 kor. 76 fill. Birkahús I. 1 kor. 44 fill. II. 1 kor. 36 fill. Előszuliban 100 kilogramonként: Marha I. 100 kor. II. 95 kor. Borjú: I. 120 kor. II. 110 kor. Sertés I. 135 kor. II. 120 kor. Takarmányárak (1 mm.): Őszi szalma 3—kor. Tavasz szalma 4—kor. Anya széna 5—7 kor. Sarjuszéna 4—6 kor. Lucerna 5—7 kor.

Végzetes dinamitrobbanás. A galgócezi uradalmi kőbányában október 19-én végzetes baleset történt. A bányában követ robbantottak dinamittal. Egy dinamit-patron azonban esütörtököt mondott. Petrovics István köfőjtő az aknába hatolt és a fel nem robbant dinamit-patron el akarta onnan távolítani. Nem tudni, hogy, hogy nem, de a patron felrobbant. A robbanás következtében Petrovics súlyos sérüléseket szenvedett.

Halálos zuhanás. A nyitraabányai vasuti hid építkezésénél október hó 21-én immár második szerencsétlenség történt. Egy vasuti szerelő, Deisi János a hid festési munkálatainál tizenhat méter magasságból lezuhant és halálos sérüléseket szenvedett.

Tűzeset. Múlt vasárnap Vigvár községben tűz volt. A vigvári bíró egyik gazdasági épülete kigyullad. A lángok átcsaptak egy szomszédos épületre is és azt teljesen elhamvasztották. A tűz továbbterjedését Antal János szeszgyárvezető akadályozta meg. A tűz állítólag gyújtogatásból ered.

Ajánlok téli finom

vajkörtét

érik novemberben és decemberben
5 kilós postakosárban
gondosan csomagolva 4.— korona.

Renet almák

eper, bőr és parmen fajokban
5 kilós postakosárban
gondosan csomagolva 3.— korona.

Finom palackborok

1 nagy palack Zobor-gyöngye K 1.30
1 nagy palack Burgundi vörös K 1.40

Üres palackokat 10 fillérért vissza veszek.

Pécs Ede Nyitrán

kereskedő és szőlőbirtokos. 142 26-52

Lopás. Az érsekújvári vasúti állomás raktárában október 20-án éjjel ismeretlen tettesek egy hordót feltörték és abból több köteg távirta-huzalt kiloptak. A tetteseket nyomozza a rendőrség.

Öngyilkosság. Nagy János (Czanik) 45 éves földmives szerdán hajnalban mellbe lötte magát és szörnyet halt. Nagy az utolsó években ivásnak adta magát és mivel a jövedelméből nem telt eléggé bőven az itókára, váltókat hamisított a rokonai nevére és azokat Vágsellyén a Hitelszövetkezetben beváltotta. Tetteért a esendőség nyomozta és mult kedden amint Nagy észlelte, hogy nyomában vannak, a széken elől a halálba menekült.

A galgóci szekérgyár válsága véget ért. A gyárat eladtak egy négy tagból álló érdekeltségnek, a melynek élén Perl Vilmos vágyszeredi gépgyáros áll. A gyárat január 1-ével újra üzembe helyezik.

Állat az emberben. Polácsik Imréné beregszegi asszony a minap a szántóföldre ment dolgozni. Útközben Sesaszny Mihály rovott multu egyén az asszonyt a földre teperte és ellene erkölestelen merényletet kísérelt meg. Az asszony segélykiáltásaira elősiető Adamka Mihály és Vidovics István parasztleányok kiszabadították a megtámadott nőt a merénylet kezeiből. A hatóság az aljas ember ellen az eljárást megindította. Sesaszny Mihály hasonlelményért már egy ízben büntetve volt, félelmi feyházal.

Betörés. Alig köszöntött be a zord időjárás, máris jelentkeznek a betörők a Zoboron. Október 21-én ismeretlen tettes az ajtó kifésztése után behatolt dr. Kállai Armin nyitrai ügyvéd villájába és onnan több tárgyat elemelt. Hogy ki volt a tettes, azt eddig még nem sikerült kinyomozni.

Agyonütötte a harang. Gondatlan-ságának áldozata lett október hó 24-én a szoborosi (ószombati) harangozó. Harangozás közben a harangkalapács a fején érte és koponyáját szétzúzta. A szerencsétlen a helyszínen kiszenvedett.

Közszállításokban résztvevők figyelmébe. A közszállításokra pályázó iparos és kereskedők olyankor amikor valamely közhatalossal először lépnek pályázat céljából összeköttetésbe, kötelesek a kereskedelmi és iparkamarától megbirozsági bizonyítványt beszerezni. Ezt a bizonyítványt a kamara közvetlenül a pályázatot kiíró hatósághoz küldi be a fennálló szabályok szerint. Hogy ily bizonyítvány kiállítható legyen szüksége van a kamarának a pályázatot kiíró hatóság pontos címére, a pályázati hirdetmény úgyszámának megjelölésére, a versenytárgyalási határnap, valamint a szállítási tárgyának és körülbelül való értékének ismeretére. Szükséges tehát, hogy a pályázók ezeket az adatokat a kamarához intézett bizonyítvány kiállítás iránti kérelmeikben pontosan megjelöljék, nehogy az adatok pótlólagos bekérése miatt késedelem álljon elő s esetleg a fél károsodását vonja maga után. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara tehát felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy szállítási képességi bizonyítvány iránti kérelmüket legalább egy héttel a versenytárgyalási határnap előtt nyújtsák be és abba jelöljék meg pontosan a kiíró hatóság címét, a pályázat számát a versenytárgyalási határnapot és a vállalni szándékolt szállítási tárgyat és hozzávetőleges értékét, hogy a bizonyítvány kellő időben kiállítható legyen.

Irodalom.

Az őskereszténységéből. Dogma történeti tanulmányok. Irta: Dudek János dr. egyetemi r. tanár.

Ma, midőn a katolicizmus létjogosultságát a filozófia terén nem bírva megdönteni, ellenfeleink történelmi alapon akarják megingatni azt, igazán régen várt, e téren kor-szakot alkotó munka hagyta el a sajtót: s mily lankadatlan szorgalommal kutatják a ma apostolai az őskeresztény irodalom fennmaradt termékeit, hogy azokkal a katolicizmus emberi eredetét bizonyítsák, ép oly meggyőző erővel, következetes rációfóliával veri vissza ezen támadásokat és szintén történelmi alapon állítja be meg nem dönthető szilárdsággal, kétségtelen bizonyossággal a katolikus ügy igazát.

Dogmáink a modern apostolok beállításában most már történelemellenesek is, amennyiben nem Jézus hagyatékából valók, hanem egyéb idegen vallások elemeinek hatása alatt fejlődtek ki. Így tehát azt törekednek bizonyítani, hogy ép oly fejlődési tüneteknek voltak alávetve, mint bármely más tan, amely a változó korok és szokások alatt kifinomulva oda fejlődött ahol ma van. A katolicizmus érdeke tehát, hogy ilyen támadásokra alaposan, tudományosan rácsófoljon és elismertesse történelmi alapon a maga igazát. Ezuttal Dudek dr. négy fontos dogmatikai kérdésben foglal-kozik ezen állításokkal, s hisszük, hogy általános érdeklődéssel fogadja katolikus közön-ségünk e munkát, amely teljesen tudományos alapon dönti halomra ezen szent hitünk elleni rossz indulatú kirohanásokat.

A könyv ára 4 korona. Kapható: a Szt. István Társulat könyvkereskedésében Budapest, IV., Keskeméti utca 2. Szeged, Kárász utca 10. Valamint az ország összes könyvkereskedésében.

A Négergyermek, katolikus képes havifolyóirat legszegényebb fekete testvéreink iránt való szeretet ápolására. Kiadja Kláver Szt. Péter Társulat. (Megjelenik: magyar, német és olasz nyelven.) Ara évenként postával együtt 1 korona. Megrendelhető a: *„Viszhang Afrikából”* irodájában, Budapest IV., Ferenciek tere 7. III. lépcső, I. emelet. (és Kláver Szt. Péter Társulata leadóállomásán, Temesvár Gyár-város, Páva-utca 15. II. em. — Levelek és pénzküldemények egyenesen Kláver Szt. Péter Társulat általános igazgatónője címére is intézhetők: *Ledóchowska* M. T. grófnő, Róma, via dell' Olmata 16.)

Csarnok.

Igaz történetek.

Irta: Luczianus.
Görögül fordította: Konrád Ferenc.
XIII.

Legyőzven a nehézségeket az erdőn át a vízhez érkezünk, lebozsátottuk a hajót s tiszta és átlátszó vizen hajóztunk mindaddig, míg a vízben egy óriási repedéshez nem érkezünk, amely hasonló volt a földön a föld-rengés okozta hasadásokhoz, aminőket gyakran van alkalmunk látni. Ámbár tüstént lehúztuk a vitorlát, mégis nehezen állott meg hajónk és kevés híjja volt, hogy le nem futott a mélységbe. Kinéztünk a hajóból s körülbelül ezer stadiumnyi (178 km.) félelmetes és rettenetes mélységet láttunk magunk előtt. Mikor alaposabban megvizsgáltuk, jobbra az egyik tengerből a másikba ömlő folyót láttunk, mely a két tengert a felső részén hidként összekapcsolta. Oda eveztünk hajónkkal s óriási erőfeszítések között áthatoltunk rajta, mialatt majdnem kétségbeestünk a félelemtől.

Innen esendes tengerre jutottunk és egy nagy, könnyen megközelíthető, lakott sziget-hez értünk; vad emberek az u. n. Bucephalusok laktak rajta, a fejükön szarvak voltak, vagyis olyanok voltak, aminőknek nálunk a Minotaurust ábrázolják. Kiszállottunk tehát és tova mentünk a szigeten, hogy vizet mérítsünk s ha lehetséges, élelmi szereket szerezzünk, mert élelmi készletünk kifogyott. Vizet ugyan találtunk a közelben, de semmi egyebet nem láttunk, csak bőgést hallottunk a távolból; azon hiszemben tehát, hogy ököresordára bukkanunk, tovább mentünk s emberekre akadunk. Amint ezek megpillantottak minket, üldözőbe vettek s társaim közül harmat elfogtak; mi többiek pedig a tenger felé menekültünk. Elhatároztuk, hogy társainkat bosszulatlanul nem hagyjuk. Fölfegyverkezünk tehát valamennyien s megtámadtuk a Bucephalusokat, akik éppen osztozkodtak megölt társaink húsán. Lármát csaptunk s üzöbe vettük őket, megöltünk közülük ötvenet és kettőt élve elfogtunk. Azután a foglyokkal visszatértünk a hajóhoz, de ennalól nem találtunk. Többi társaim tehát azt tanácsolták, hogy öljük meg a foglyokat, de minthogy én

más nézetem voltam, megkötöttem és őrizet alá vettem őket, míg megjöttek a bucephalusok követői s a foglyokat váltságdíj ellenében visszakövetelték; mi ugyanis úgy vélekedtünk, hogy a követek bólogatása és panaszos bőgése nem egyéb esdeklésnél. A váltságdíj nagy mennyiségű sajtból, szárított halakból, vöröshagymából és négy szarvasból állott. A szarvasoknak három-három lábuk volt, két hátulsó, az első azonban össze voltak nőve. Ezért a váltságdíjért kiszolgáltattuk a foglyokat, egy napot töltöttünk ott s azután elhajóztunk.

Most már halak is mutatkoztak, madarak röpködtek mellettünk s már jelek is mutatkoztak, amiből a szárazföld közelségére következtettünk. Nemsokára a tengeren úszó embereket pillantottunk meg. Parafákon ültek, amelyek elé két-két delphin volt befogva; azok vitték az embereket, ezek meg hajtották őket. Nem bántottak bennünket, el sem menekültek, hanem félelem nélkül és békésen haladtak tova, megcsodálták hajónk alakját s minden oldalról megvizsgálták.

Már este felé járt az idő, mikor egy kis szigeten kikötöttünk, melyen, amint gondoltuk, görögül beszélő nők laktak; hetéra módra voltak öltözve valamennyien, szépek voltak és fiatalok s lábik érc chitont viseltek; hozzánk jöttek, kezet szorítottak velünk és barátságosan fogadtak. A szigetnek Cabbalusa volt a neve, a városé Hydramardia. A nők kézen fogtak minket s minden egyes kikereste közülünk azt, akit magával akart vinni és meg akart vendéglenni; miután alaposan körülnéztem, sok emberi esontot és koponyát láttam köröskörül heverni. Lármát csapni, társaimat összehívni s fegyvert ragadni, nem tartottam célravezetőnek; elővettem tehát a mályvát s buzgón esengtem hozzá, hogy szabadítson ki a fenyegető veszélyből. Kévéssel ezután, mikor vendéglátó asszonyom engem kiszolgált, észrevettem, hogy nincsenek lábai, hanem szármpatái vannak; kihúztam tehát kardomat, keményen rátámadtam, megkötöttem s mindenről kivallattam; s ő kelleltenül bár, de megvallotta, hogy ők tengeri nők, akiket számlábuaknak neveznek s a hozzájuk vetődő idegenekből táplálkoznak, akiket alvás közben ölnek meg. Amint én ezt hallottam, az asszony ott hagyta köteleikeiben, fölsiettem a ház tetejére s hangos szóval összehívtam társaimat; mikor pedig összejöttek, elmondtam nekik mindent, megmutattam nekik a csontokat s a megkötözött asszonyhoz vezettem őket. Ez legott vízzé változott s eltűnt; mégis próbált tettem, kardomat a vízbe mártottam, amely erre vérré változott.

Legott a hajóhoz siettünk s elvitorláztunk. Mikor a nap felkelt, szárazföldet pillantottunk meg. Térdre borultunk tehát, úgy imádkoztunk, s azon tanakodtunk, hogy mit tegyünk; némelyek ugyanis azt javasolták, hogy csak lépjünk a szárazra és térjünk is már vissza, mások meg azt javasolták, hogy hagyjuk ott a hajót s hatoljunk a szárazföld belsejébe s vizsgáljuk meg, miféle emberek laknak ott; s mialatt mi ezen tanakodtunk, hűves vihar zúdult reánk s úgy a parthoz sodorta hajónkat, hogy az darabokra tört. Mi csak nagy ügygyel-bajjal tudtuk megragadni fegyvereinket és más egyebet, ami kezünk ügyébe akadt; életünket is csak úszva tudtuk megmenteni.

Ez az ami egy más országba való érkezésemig, a tengeren hajózásom közben, a szigetekben, a levegőben, azután a szörnyetegben s miután ez utóbbiból kiszabadultunk, a hőskö-nél, az állatoknál végre a bucephalusoknál és a számlábuaknál velem történt. Más földön történt élményeimet következő könyveimben fogom megírni.

ALKALMI VÉTEL!

30 db. Wertheim és Arnheim-féle rendszerű betörés s tűzmentes

PÉNZSZEKRENY

minden nagyságban féláron sürgösen eladó. Megtekinthető:

POLLÁK KÁROLY

csemege-üzletében és a városháza üzlethelyiségében.

Weisz Miksa, Nyitra.

157 2-4

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Műhely: Tóth Vilmos-utca 7.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávításokat lelkiismeretesen végzem.

Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket megelégedésre kielégíthetem.

Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom.

A nagyrebecsült közönség szíves pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelettel

Adametz Alajos, kárpitos.

Ugyanitt egy fiu tanulóknak felvétetik

Ugyanitt egy fiu tanulóknak felvétetik

141. 5-26.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalogezred nyitrai közétkezési bizottsága **1913. évi január hó 1-től egy évi időtartamra** szükséges hús, zsír, liszt fűszerek stb. szállítására árlejtést tart.

Evi szükséglet körülbelül: 370 mm. marhahús, 3 mm. árpakása, 30 mm. bab, 15 mm. borsó, 270 mm. burgonya, 10 mm. törött cukor, 14 hl. ecet, 28 mm. vöröshagyma, 10 mm. lenese, 10 mm. mák, 230 mm. 4-es számú fehér liszt, 20 mm. 7-es számú barna liszt, 20 mm. buzadara, 7 mm. szilvaíz, 1 mm. paprika, 15 mm. rizs, 400 mm. só, 35 mm. növény- és disznózsír, 7000 liter tej, 7 mm. tehénturó és 30 mm. zöldség. A honvéd tisztietkezdé, valamint a nős tisztí családok részére szükség-lendő 10 mm. marhahús, 10 mm. borjúhús és ugyanannyi mennyiségű sertéshúsról külön árajánlat nyújtandó be.

Az ajánlatok az 1-ső zászlóalj gazdasági hivatal irodába, **lehetőleg délelőttönként 9 órától 11 óráig** nyújtandók be. Csakis **1912. évi november hó 20-án délelőtt 9 óráig** benyújtott írásbeli ajánlat fogadtatik el.

Asszonyok

legnépszerűbb közlönye a 19 év óta megjelenő „Háztartás” mely kiválóan szerkesztett folyóirat (szerkeszti Kürthy Emilné.) felölel mindent, ami a magyar háziasszonyt érdekli. A sütést-főzést, olesó és praktikus ruházzkodást, tanácsokat, felvilágosítást stb. asszonyok

leányok

játszva sajátíthassák el a „Háztartásból”. Ha most félévi előfizetés gyanánt hat koronát be-küld, akkor ingyen és bérmentve megkapja a Háztartás Könyvtára most megjelent 20 kötet-t, mely pompás könyvek

kedvenc

tanító mesterei minden modern és művelt magyar háziasszonynak. Ingyenes mutatóvány-számot szívesen küld a „Háztartás” kiadó-hivatala, Budapest, VI., Eötvös-utca 36. Fizes-sen minél előbb elő és állandó

szórakozása

lesz, mert a „Háztartás” szórakoztatva tanít és két évtized óta sok derék magyar gazda-asszonyt nevelt.

Van szerencsém értesíteni a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb párisi divat szerint, dús választékú

női divatárú üzletemet

f. évi augusztus hó 1-től Engel József-féle házba (Telegdy-utca 4. szám alá) helyeztem át.

Spanyár A.
női divatárú üzlet.

138. 8-19.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefűcukorkánál.

Vásárlásnál azonban **vigyázzunk** és határozottan **Réthy-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 f. Nagy doboz 1 k.

Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
**HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ**
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

TELEFON SZÁM: 66

„ASBEST” tetőpala egyedüli elárusítója Nyitrán

TELEFON SZÁM: 66

Répvillák, trágyavillák, vakarók, eke-vasárú, rudvas, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasáru, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolér lemez, stukatornád, cylinder és gépolaj. Chamotte-tégla és liszt állandóan nagy mennyiségben raktáron. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. **LINKENBERG JÓZSEF** vaskereskedése és építőanyagok raktára, NYITRA.

160. 2-13.

ALAPITTATOTT 1869. ÉVBEN

**NYITRAI NÉPBANK
MINT RÉSZV. TÁRS.**

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyveeskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

11. 12. **Az igazgatóság.****SZÉKHÁZA VÁROSHÁZTÉR 3.****WEIGL ANTAL**PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

15. 12-52.

JANKELA JÓZSEF
:: épület- és ::
díszmű-bádogos

Készít és raktáron tart konyhaberendezéseket, zománcozott kék edényeket, fürdőkádakat, angol szobaclosetteket, szabadalmazott John-féle kéménytoldókat és mosógépeket, stb. stb. Elvállal házbefedéseket házi villanycsengők felszerelését, villámhárítókát, vízvezetékek felszerelését és javítását, fekvő- és lógócsatornákat stb. stb. pontosan és mérsékelt áron. ::::

Nyitra, Hid-u. 14.

(41 38-52)

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészeteTelefon **Velencei és üveg mozaik** Telefon
70-01. :: intézete :: 70-01.**Budapest, VIII., Conti-utca 25.**

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

66. 44-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos áron mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hödsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljaujhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornayosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: :: Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után. Kívánatra költségemen a helyszínre utazom.

Telefonszám 144. **STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES** Telefonszám 144.
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb elsőrangú vadászfegyvereit. Képviselete: a **Cogswell & Harrison London, Clabrough & Johnstone Birmingham, J. Springer's Erben** cs. kir. kamarai szállítók **Wien, J. B. Rongé** files Liége, **Gustav Genschow & Co. Berlin** világhírű gyártmányoknak.

Duplacsővű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34.— koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42.— koronától feljebb. Browning serétes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210.— korona. „Steyr”, „Browning”, „Olement”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári áron: cal. 6-35 m/m 45 k, 7-65 m/m 50 k, 9 m/m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általán pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények **Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11'2 24 korona.** Minden öbnagyságban naponta frissen töltve.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1.— koronától feljebb nagy választékban kaphatók. 137 8-52

Kitüntette az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérő oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS DIVATCIPÉSZ ÉS
BÖRKERESKEDŐ
0000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 0000

Telefon szám: 144.

156. 3-0.

Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzletemben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra. Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

**férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig
női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig**

szállíthatok. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, borkereskedő.